

Jude Law drinkt gewoon biertjes met Toneelgroep Amsterdam

Arno Gelder

AMSTERDAM

Met de wereldpremière van *Obsession*, vanavond in Londen, bevestigt Toneelgroep Amsterdam (TA) zijn reputatie van internationaal gevierd gezelschap.

Londen maakt zich op voor de wereldpremière van *Obsession* in het Barbican Theatre. De toneelbewerking van de gelijknamige film van de Italiaanse regisseur Luchino Visconti uit 1943 is van de hand van Ivo van Hove, sinds 2001 directeur van TA.

De voornaamste rollen in het stuk worden vertolkt door de Britse (film)acteur Jude Law, Halina Reijn, Gijs Scholten van Aschat en Robert de Hoog.

In *Obsession*, door Visconti destijds gebaseerd op de roman *The postman always rings twice* van de Amerikaanse auteur James M. Cain, draait het om de knappe vagebond Gino (Jude Law), die zich weet binnen te dringen in het ongelukkige huwelijk van Hanna (Halina Reijn) en Joseph (Gijs Scholten van Aschat). Met de jonge Hanna beraamt hij een plan om Joseph uit de weg te ruimen.

“Een hartstikke aardige gozer zonder enige Hollywoodpretentie,” zegt Van Aschat over Jude Law, bekend van films als *The talented Mr. Ripley*, *Enemy at the gates* en *Genius*. “Hij is one of the guys. Drinkt een biertje mee, praat over voetbal. Hij zei dat hij het spelen in een gezelschap echt mist.”

Koeien op het toneel

Ivo van Hove, Vlaming van geboorte, wordt door Van Aschat geprezen als de drijvende kracht achter het mondiale succes van TA. Met zijn levensgezel en tevens artistiek partner theatervormgever Jan Versweyveld vormt Van Hove een span dat het gezelschap met originele, dikwijls gedurfde theateropvattingen naar een hoog plan heeft getild.

“De bezwaren die er destijds bij het aantreden van Van Hove waren, zijn verstomd. Natuurlijk mag er kritiek op Ivo zijn – er liepen op een bepaald moment koeien en paarden op het toneel. Er hebben in de toneelgeschiedenis nog nooit zoveel dieren op de planken gestaan. Maar hij hield altijd vast aan zijn koers.”

Daarbij onderscheidt TA zich van veel gezelschappen doordat het een vaste bezetting kent van zo’n twintig acteurs. Engelse ensembles met een rijke historie als de Royal Shakespeare Company, The Old Vic en The New Vic zijn toneelhuizen geworden, die vooral met freelance acteurs werken. “Wij zijn letterlijk op elkaar ingespeeld. Bovendien accepteren we van elkaar dat je bij de ene productie vooraan, en bij de andere een keer achteraan staat.”

De naam Ivo van Hove opent inmiddels schouwburgdeuren overal ter wereld. Parijs, New York, Melbourne – de toneel- en operaregisser (zo nam hij bij de Vlaamse opera Richard Wagners *Der Ring des Nibelungen* onder zijn hoede) is dé man van het moment.

Hij werkte als een van de laatsten samen met David Bowie aan diens musical *Lazarus*. En Van Hove wisselt klassiek repertoire toneel – Molière (*De vrek*), Ibsen (*Hedda Gabler*) en Sophocles (*Antigone*) – af met eigentijdse producties, die zonder uitzondering zijn authentieke theatrale stempel kennen.

Scholten van Aschat: “Ivo heeft van Toneelgroep Amsterdam het Real Madrid van de internationale toneelwereld gemaakt. We spelen jaarlijks 120 keer over de grens en staan in de meest prestigieuze theaters en op de bekendste festivals: van Avignon tot New York.”

Niet te zien in Stadskanaal

In het verleden werd er nog wel eens gemopperd dat Toneelgroep Amsterdam zich al te veel op de mondiale podia vertoonde en zich relatief weinig in de Hollandse polder manifesteerde. Men wilde, vond een VVD-Kamerlid, Halina Reijn ook wel eens in Stadskanaal zien. De kritiek vindt Van Aschat, die vanaf 26 mei ook te zien is in de Netflixproductie *War Machine*, onterecht. “We bespenen met onze voorstellingen tenminste negen grote schouwburgen door het hele land. En we zijn uiteraard vaak, ik vermoed zo’n 150 keer, in onze eigen Stadsschouwburg in Amsterdam te zien. Kom op zeg, ons land is in dat opzicht gemakkelijk te bereiken.”

“Ik vind dat Nederland echt trots mag zijn op zijn kunsten. Ons jeugdtypeater wordt alom in de wereld geroemd. Onze dansgezelschappen zijn internationaal vermaard. We lopen echt voorop. Steek daar je borst nou eens voor uit! Dat doen we wel als het zo gaat met onze melk- en kaasexport – we blijven een natie van handelaren, tenslotte. Maar op kunstgebied presteren we evenzeer top.”

Obsession is van 8/6 tot 18/6 te zien in Carré.

‘Ivo heeft er het Real Madrid van de toneelwereld van gemaakt’

kunst & media

‘Alsof ze hier weerein de studio staan’

Uitnodigend, de ‘gigolo’-actrice van de Nederlandse film ‘The Girl on the Train’

→ Halina Reijn, Gijs Scholten van Aschat
en Jude Law tijdens de repetities van
Obsession. FOTO JAN VERSWEYVELD